

MD-6265, Republica Moldova
raionul Anenii Noi loc. Maximovca
e-mail crara@crara.md, tel +373 22 359 000

MD-6265, Republic of Moldova
vilage of Maximovca Anenii Noi district
e-mail crara@crara.md, tel +373 22 359 000

Aprobat:
Consiliul de Administrare

procesul-verbal nr. 3
28 "mai" 2021
L. Vulpe Vulpe Ludmila,
președinte al Consiliului de Administrare

DAREA DE SEAMA
cu privire la rezultatele activității economico-financiare a întreprinderii
pe perioada anul 2020

*în conformitate cu art. 9 alin. (1) lit. g) din Legea nr. 246 din 23.11.2017
cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală, Legea Nr. 287
din 15-12-2017*

CUPRINS

I.	Date Generale	2
II.	Realizarea indicatorilor de performanță	3
III.	Analiza economico-financiară	7
3.1	Componenta veniturilor și cheltuielilor	7
3.2	Indicatori privind activitatea economico-financiara	11
3.3.	Analiza pasivelor întreprinderii	12
3.4.	Analiza capitalului propriu	12
3.5	Analiza datoriilor	13
3.6	Analiza activelor întreprinderii	13
3.7	Structura mijloacelor-fixe	14
3.8	Structura stocurilor de materiale	14
3.9.	Analiza creanțelor	15
3.9	Structura personalului	15
IV	Descrierea principalelor riscuri	16
V	Perspectivile de dezvoltare	16

I. DATE GENERALE

Denumirea Întreprinderii	Întreprinderea de Stat "Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor"
Codul fiscal	1003600120621
Forma juridică de constituire	Întreprindere de Stat
Fondator	AGENȚIA PROPRIETĂȚII PUBLICE
Scopul	Coordonarea și dirijarea proceselor de ameliorare și reproducție a animalelor din Republica Moldova
Codul CAEM	A 0162
Valoarea capitalului social	4433,4 mii lei
Valoarea activelor	19 146.87 mii lei
Adresa , tel/fax, email	MD 6525, Republica Moldova, raionul Anenii Noi, satul Maximovca, str. De Nord, 2, tel.0-373-22-359040, fax. 0-373-22-359538 crara@crara.md
Rechizitele bancare	Contul de decontare 22512673813 BC „Moldova-Agroindbanc” SA DOCCB Codul băncii – AGRNMD2X IBAN MD66AG000000022512673813
Consiliul de administrare	Președinte – Ludmila Vulpe - APP Membri: Alexandru Margine – MF Tatiana Nistorica - MADRM
Administrator	Vasile Harea

Întreprinderea de Stat „Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor” a fost creată în baza ordinului MAIA nr. 159 din 14.07.2003 și are drept misiune de a întreprinde măsuri de coordonare, conservare, utilizare a resurselor genetice și dirijare a proceselor de ameliorare și reproducție a animalelor.

Întreprinderea dispune de filiala Centrul pentru Cercetare a Resurselor Genetice Acvatice „ACVAGENRESURS”, care a fost creată prin Ordinul MAIA din 02.06.2015 și înregistrată la CIS la 25.08.2015, pentru asigurarea științifică a ramurii, conservării și ameliorării fondului genetic al peștilor, în baza potențialului științific a fostei întreprinderi din Chișinău IS „Acvacultura-Moldova”.

Principalele genuri de activitate ale întreprinderii sunt:

- organizarea și coordonarea înșămânțărilor artificiale, conform programelor naționale de ameliorare a raselor de animale;
- organizarea și coordonarea lucrărilor de evidență zootehnică și bonitare a diferitor specii de animale;
- organizarea activității de ameliorare a resurselor genetice și marketingul animalelor de prăsilă;
- colectarea, depozitarea și folosirea rațională a fondului genetic de diverse specii de animale;
- producerea, păstrarea și comercializarea materialului biologic de prăsilă (animale, material seminal, embrioni, ovule, icre și larve de peste, oua de pasare,) predestinat reproducției;
- importul și exportul materialului biologic de prăsilă (animale, material seminal, embrioni, ovule, icre și larve de peste, oua de pasare) predestinate reproducției.
- cercetarea și dezvoltarea în științe fizice și naturale (cercetarea în domeniul acvaculturii și resurselor genetice acvatice, inclusiv piscicole și a altor obiecte acvatice);
- piscicultura, ghidarea activității crescătorilor de pești și a fermelor piscicole de prăsilă;

II. REALIZAREA INDICATORILOR DE PERFORMANȚĂ

În perioada de referință, anul 2020, prin intermediul Î.S. CRARA s-a creat posibilitatea redresării și păstrării resurselor genetice bovine, acvatice, s-a ameliorat situația privind asigurarea cu material seminal a exploatațiilor și fermelor de diverse capacități și forme de proprietate pentru producerea laptelui și cărnii de bovină, precum și a fost ameliorat, menținut și completat fondul genetic de taurine și de pești autohton.

În funcție de cerere și ofertă, întreprinderea a organizat înșămânțarea artificială a bovinelor prin intermediul a 555 oficii locale din republică, înregistrând o pondere de 79.3% față de efectiv, sau cu 6.6 % mai mult în raport cu perioada respectivă a anului precedent. Totodată, în perioada de raport întreprinderea a asigurat păstrarea și menținerea a 2.9 mln. doze de material seminal congelat de taur prin alimentarea cu 66.7 tone de azot lichid a celor 18 biorezervoare din Banca genetică și distribuirea a 128.1 tone de azot la alimentarea a 555 oficii locale. Organizarea și coordonarea activității de ameliorare și reproducție a taurinelor desfășurată de către Î.S. CRARA a condus la sporirea productivității taurinelor îmbunătățirea efectivului matcă, reducerea numărului încrucișărilor înrudite și a cazurilor de transmitere a bolilor infecțioase.

Pentru ameliorarea calităților productive și îmbunătățirea indicelor cantitativi și calitativi în fermele de prăsila și în scopul evitării consangvinizării s-au importat 5 375 doze de material seminal de rasa Holștein/Simental.

Întru asigurarea continuității procesului de îmbunătățire a indicilor reproductivi ai taurinelor, au fost deschise 21 oficii locale noi, fapt care a condus la majorarea numărului de însămânțări artificiale și a ponderii față de efectivul total bovin.

Întru asigurarea ameliorării resurselor genetice piscicole, în baza a patru subgenerații create de diferite vârste a noilor generații de selecție au fost create loturile de reproducători *de re-reproducere* de crap de Telenești cu solzi și crap de Telenești cu solzi în ramă de generația VI, crap de Cubolta cu solzi și crap de Mândac cu solzi dispersați de generația VIII de selecție; de pești fitoplanctonofagi de șapte veri de linii chineze: de sânger; novac și cosaș de generație V-VI de selecție. Indicele exteriorului a sub generațiilor următoare de crap a noilor generații de selecție (F_6 ; F_8) au corespuns standardului de rase.

Au fost formate: 3 loturi de somn european de generație a III-a de selecție de populație din heleșteu și elaborată structura policulturii complicate noi cu componența somnului european; 2 loturi de șalău de cinci veri de populație din heleșteu; 2 loturi de reproducători de cosaș.

A fost evaluată starea resurselor genetice a populațiilor naturale de pești și efectuat *monitoringul ihtioparazitologic în fluviul Nistru*.

Au fost elaborate:

- Tehnologia de reproducere și de creștere a puietului de o vară de șalău;
- Tehnologia utilizării cosașului de cinci veri în scopul combaterii vegetației acvatice în exces în heleștee și bazine acvatice cu destinație complexe și pentru formarea lotului de reproducători de cosaș, aplicând metoda de cultivare continuă;
- Caracteristica tehnologică a liniei noi de crap oglindă.

Pe parcursul anului 2020 s-au realizat indicatorii de performanță planificați, totodată au fost îndeplinite principalele obiective și sarcini trasate în conformitate cu Planul economico-financiar de afaceri al Î.S. CRARA aprobat prin Procesul-verbal nr. 1 din ianuarie 2020 al ședinței Consiliului de Administrație.

Indicatorii de performanță pentru anul 2020 realizați de ÎS CRARA

Categorie	Denumirea	U/M	Prognozat 2020	Realizat Anul 2020	
			Total pe întreprindere Anul 2020	Total pe întreprindere	dintre care din contul bugetului de stat
1	2	3	4	6	7
De rezultat	Ponderea înșămânțării artificiale la taurine	%	76.75	79.3	75.4
De produs	Organizarea și coordonarea activității de înșămânțare artificială a taurinelor	taurine	65 112	68 500	65 112
	Obținerea tineretului taurin de prăsilă pentru reînnoirea fondului genetic	capete	600	600	-
	Coordonarea și monitorizarea evidenței zootehnice și a bonității taurinelor de prăsilă	Ferme/capete	9/1570	9/1570	-
	Pastrarea materialului seminal taurin	Mln.	3 000	2 950	2 950
De eficiență	Costul global de organizare a insamintarilor artificiale a taurinelor	Mii lei	8 990	8 990	7600
	Costul global de organizare a unei insamintari artificiale a taurielor	Lei	138.07	138.07	-
	Cosul global de organizare a unei insamintari artificiale a taurinelor subsidiate din bugetul de stat	lei	-	-	116.72

Pentru perioada anului 2020 au fost organizate și desfășurate 68 500 înșămânțări artificiale la taurine, ceea ce a constituit o pondere de 79.3% sau cu 6.6 % mai mult față de perioada respectivă a anului 2019, cu toate că efectivul taurinelor reproducătoare s-a redus cu 17 295 capete, sau cu 16.7 % față de anul precedent.

Corespunzător, întru a obține indicatorii de performanță sus-menționați, Întreprinderea, potrivit misiunii, a organizat și coordonat activitatea de înșămânțare artificială a taurinelor pe fiecare raion a RM, după cum urmează:

**Informație privind planificarea și executarea planului de înșămînțări
pentru anul 2020**

Denumirea raionului	Taurine reproducătoare la începutul anului			Numărul de înșămînțări artificiale			Ponderea înșămînțărilor artificiale, în %		Plan de înșămînțări	
	2020	2019	devieri	2020	2019	devieri	2020	2019	01 12 20	devieri
Anenii Noi	3085	3527	-442	2966	3269	-303	96,14	92,69	2568	398
Nisporeni	1086	1309	-223	791	404	387	72,84	30,86	690	101
Ungheni	2873	3446	-573	1922	1644	278	66,90	47,71	1980	-58
Ialoveni	1145	1287	-142	2144	1486	658	187,25	115,46	1040	1104
Mun.Chișinău	604	855	-251	583	632	-49	96,52	73,92	494	89
Strășeni	1299	1466	-167	1646	1014	632	126,71	69,17	965	681
Criuleni	1707	2685	-978	1629	1887	-258	95,43	70,28	1370	259
Dubăsari	853	1156	-303	1087	1154	-67	127,43	99,83	685	402
Călărași	1327	1579	-252	1075	1188	-113	81,01	75,24	1030	45
Căușeni	3950	5620	-1670	2270	2555	-285	57,47	45,46	2680	-410
Ștefan-Vodă	2093	2360	-267	761	760	1	36,36	32,20	1330	-569
Orhei	3252	3816	-564	1706	1747	-41	52,46	45,78	2030	-324
Hîncești	2744	3813	-1069	1613	933	680	58,78	24,47	1750	-137
Vulcănești	447	361	86	135	200	-65	30,20	55,40	220	-85
Cahul	1745	1791	-46	555	1358	-803	31,81	75,82	1118	-563
Cantemir	1269	1627	-358	438	1129	-691	34,52	69,39	880	-442
Taraclia	614	829	-215	388	286	102	63,19	34,50	420	-32
Basarabeasca	251	402	-151	191	127	64	76,10	31,59	153	38
Ceadr-Lunga	1057	1531	-474	1316	1352	-36	124,50	88,31	930	386
Comrat	1392	1612	-220	989	890	99	71,05	55,21	1053	-64
Leova	1127	1560	-433	563	410	153	49,96	26,28	685	-122
Cimișlia	1520	1817	-297	804	529	275	52,89	29,11	830	-26
Briceni	3984	3984	0	3219	3622	-403	80,80	90,91	3185	34
Glodeni	4345	5330	-985	4078	4372	-294	93,86	82,03	3674	404
Dondușeni	2715	3625	-910	2549	2905	-356	93,89	80,14	2088	461
Edineț	5385	5856	-471	4767	5450	-683	88,52	93,07	4520	247
Ocița	2813	3098	-285	2439	2643	-204	86,70	85,31	2288	151
Rîșcani	4564	5234	-670	4487	4306	181	98,31	82,27	3848	639
Fălești	4795	5531	-736	3817	4113	-296	79,60	74,36	3820	-3
Sîngerei	3541	4238	-697	2970	3607	-637	83,87	85,11	2788	182
Florești	3488	4051	-563	2904	3457	-553	83,26	85,34	2770	134
Telenești	2249	3205	-956	1475	1817	-342	65,58	56,69	1363	112
Soroca	4626	4982	-356	3253	4166	-913	70,32	83,62	3540	-287
Șoldănești	2033	2215	-182	1252	1338	-86	61,58	60,41	1240	12
Drochia	4726	5548	-822	4888	5484	-596	103,43	98,85	4184	704
Rezina	1360	1871	-511	726	808	-82	53,38	43,19	805	-79
Mun.Bălți	263	405	-142	104	140	-36	39,54	34,57	98	6
Total pe republică	86327	103622	-17295	68500	73182	-4682	79,3	70,6	65112	3388

Indicatorii de performanță pentru anul 2020 realizați de filiala Acvagenresurs

Categori e	Denumirea	Unitatea de măsură	2020	
			Prognozat	Realizat
Rezultat	1) Formarea, testarea și înmulțirea noilor generații (F7-F9) de crap și liniei de crap Violet-auriu(F3)	mii buc.	150	200
	2) Crearea noilor linii de pești fitofagi și speciilor domesticate de: somn european și șalău cu o productivitate înaltă	mii buc.	140	150
	3) Efectuarea încrucișării interspecifice și crearea hibridului crap-caras: - larve de 3 zile; - alevini; - puiet de o vară.	mii buc.	500	1000
		mii buc.	250	600
		mii buc.	100	400
		buc.	1	1
	4) Elaborarea: - Caracteristici piscicol-biologice a puietului de o vară de crap a generațiilor noi și hibridului interspecific. - Caracteristici piscicol-biologice a puietului de o vară de șalău din populația de heleșteu	buc.	1	1
	5) Completarea grupului indivizilor maturi de plătică <i>Abramis brama</i> , L.	buc.	100	220
Produs	1) Formarea loturilor de somn european generația a III-a de selecția din populația de heleșteu	lot	3	3
	2) Formarea loturilor de somn european generația a III-a de selecția din populația de heleșteu	buc.	240	300
	3)Elaborarea structurii noii policulturi extinse cu includerea în componență somnul european și obținerea peștelui de consum	kg	1000	1200
	4) Completarea lotului de reproducători ai șalăului de șase veri în populația de heleșteu	lot.	2	2
		buc.	70	80
	5) Monitorizarea activității fermelor de prăsilă, acordarea asistenței științifico-metodice la elemente tehnologice în piscicultura de heleșteu, la bonitarea și întreținere materialului piscicol de selecție.	ferme	30	39
		recoman -dări	150	200
	6) Reproducerea masivă a ciprinidelor: - larvele de crap și pești fitofagi; - alevini de crap și pești fitofagi	mln buc.	110	127,4
		mln buc.	20,0	26,3
	7) Creșterea materialului de populat – puiet de o vară	tone	600	702,3
Eficiență	8) Obținerea peștelui de consum	tone	200	243,0
	9) Crearea grupei de indivizi a unui obiect nou cu perspectivă în piscicultură: Lin, <i>Tinca tinca</i> (L, 1758)	buc.	20	30
	1) Costul Global de ameliorare, conservare și completarea fondului genetic piscicol	mii lei	1400	1400
	2) Autofinanțare	mii lei	280,0	126,6

III. ANALIZA ECONOMICO-FINANCIARĂ

Datorită susținerii financiare din partea statului, în anul de gestiune 2020 a fost posibilă ameliorarea genetică a efectivului de taurine, a resurselor piscicole, inclusiv menținerea fondului genetic taurin și acvacultură, înregistrând rezultate economic-financiare pozitive și eficiență maximă a utilizării resurselor.

Sistemul de management financiar și control intern permite furnizarea unei asigurări rezonabile precum că fondurile publice alocate în scopul atingerii obiectivelor strategice și operaționale au fost utilizate în condiții de transparență, legalitate, eficacitate etică și integritate.

Astfel, în rezultatul activității desfășurate pe parcursul anului 2020 s-a reușit a obține profit net de **276,6 mii lei**, compus din:

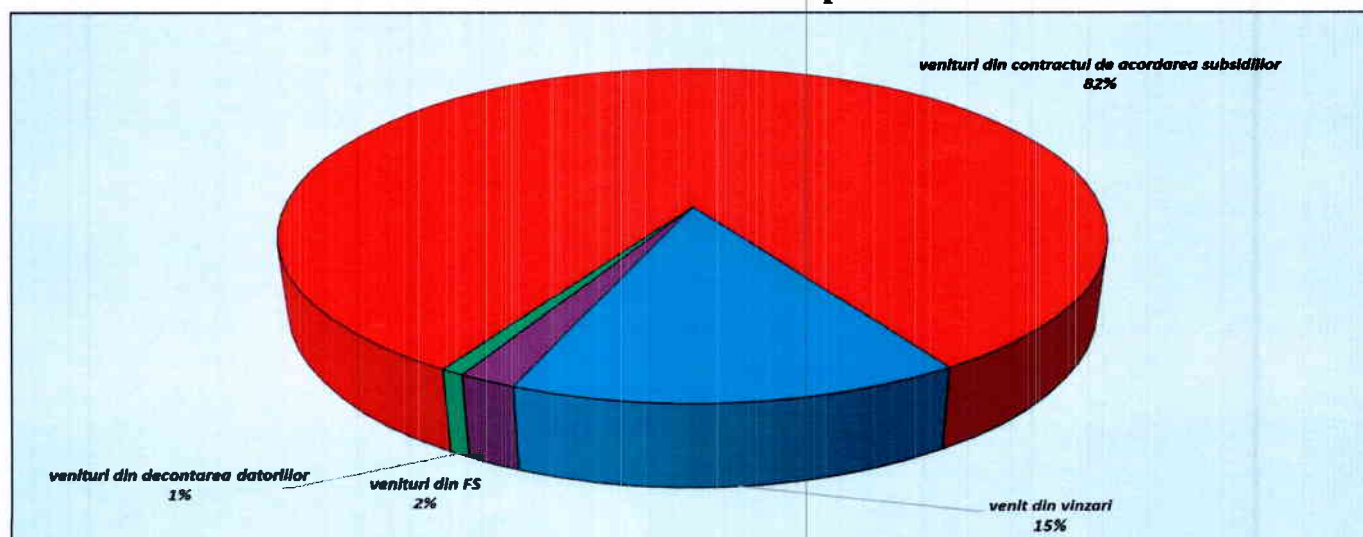
- ❖ **436.88 mii lei - profit net CRARA**
- ❖ **160.29 mii lei - pierdere netă a filialei Acvagenresurs**

3.1. Componenta veniturilor și cheltuielilor

Venitul total înregistrat în perioada raportată constituie **13 221.39 mii lei**, compus din:

- 1 951.4 mii lei - *venituri din vânzări*, sau 15% din total,
- 11 269,99 mii lei - *venituri din activitatea financiară*, sau 85% din total, inclusiv:
 - -10 889.54 mii lei venituri financiare;
 - 9 545,16 mii lei CRARA
 - ❖ 684.6 mii lei acord temporar, procurare a cerealelor
 - ❖ 8860.6 mii lei contract de acordare a sbsidiilor
 - 1 344 4 mii lei Acvagenresurse
 - -252.59 mii lei venituri din compensarea contribuțiilor de asigurări sociale;
 - -100.13 mii lei venituri din decontarea datoriilor cu termen expirat;
 - -20.91 mii lei venituri din diferență de curs valutar;
 - -6.82 mii lei venituri din ieșirea imobilizărilor;

Structura veniturilor pentru anul 2020

Componenta venitului din vinzari pentru anul 2020

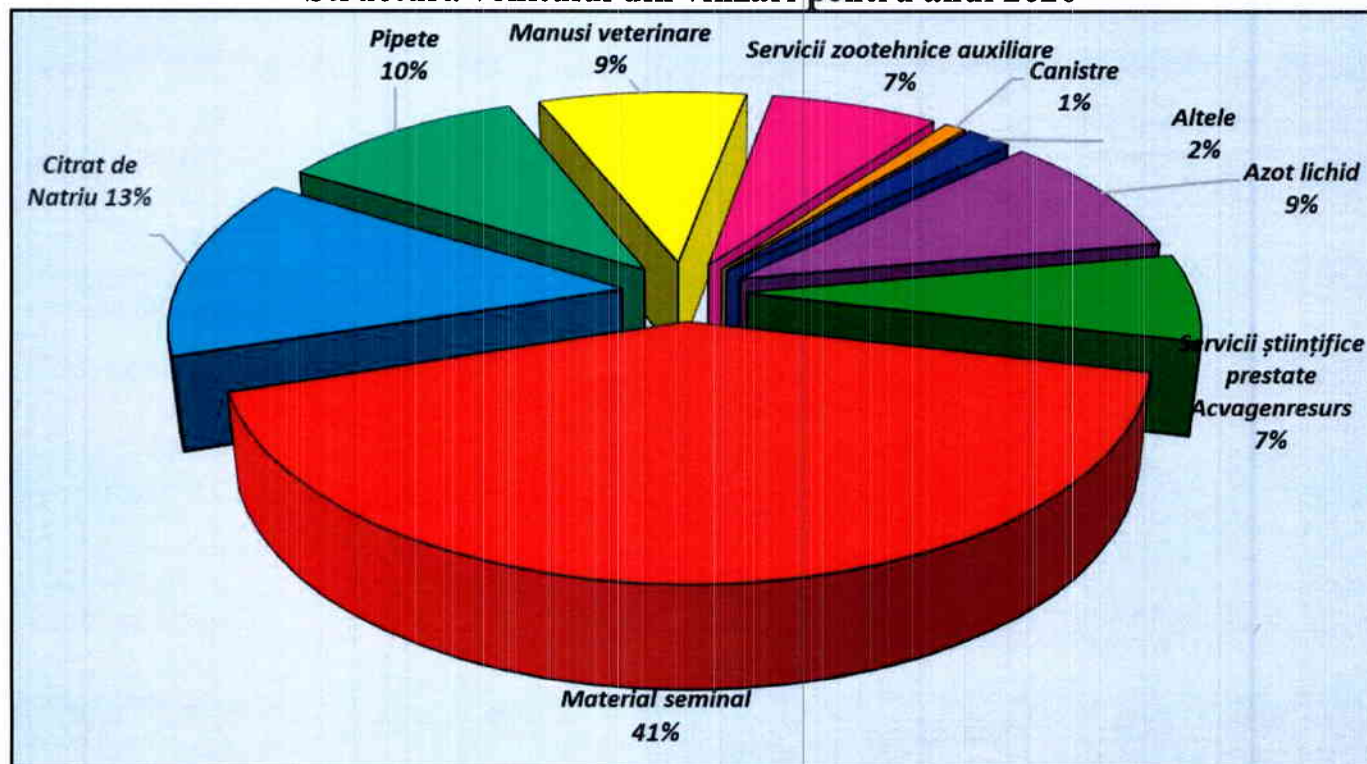
Tab nr. 1

Nr.o	Bunuri/servicii	Un.mas	Cantitatea	Suma, lei	Cota %
1	Material seminal	doza	90 144	805 439,17	41,27
-	<i>Material seminal granule</i>	<i>doza</i>	<i>69 755</i>	<i>365 950,00</i>	<i>18,75</i>
-	<i>Material seminal paiete import</i>	<i>doza</i>	<i>5 714</i>	<i>303 301,67</i>	<i>15,54</i>
-	<i>Material seminal paiete</i>	<i>doza</i>	<i>14 675</i>	<i>136 187,50</i>	<i>6,98</i>
2	Soluție pentru diluarea materialului seminal	fiole	64 257	267 737,50	13,72
3	Pipete	buc	88 323	202 733,75	10,39
4	Manusi veterinare	buc	83 174	173 279,17	8,88
5	Servicii zootehnice auxiliare	un	2 203	139 750,00	7,16
6	Canistre	buc	1 791	17 924,16	0,92
7	Alte (blanchete zootehnice, etc.)	buc	3 996	38 374,65	1,97
8	Azot lichid	t	4	179 605,83	9,20
9	Servicii științifice prestate Acvagenresurs	un	x	126 575,00	6,49
	Total venituri din vinzari	x	x	1 951 419,23	100,00

Venitul din vinzari s-a majorat fata de 2019 cu 160,7 mii lei sau cu 9%.

Cota preponderentă din volumul vinzarilor revine materialului seminal congelat și constituie 41,27 % din total, acesta a crescut fata de anul 2019 cu 130 mii lei (3,6%). Astfel, pe parcursul anului 2020 la cele 555 oficii locale din republica au fost distribuite 90.14 mii doze de material seminal congelat, numarul de doze realizate nu s-a modificat fata de 2019, intreprinderea a promovat modul de insamintare performant cu utilizarea materialului seminal in paiete.

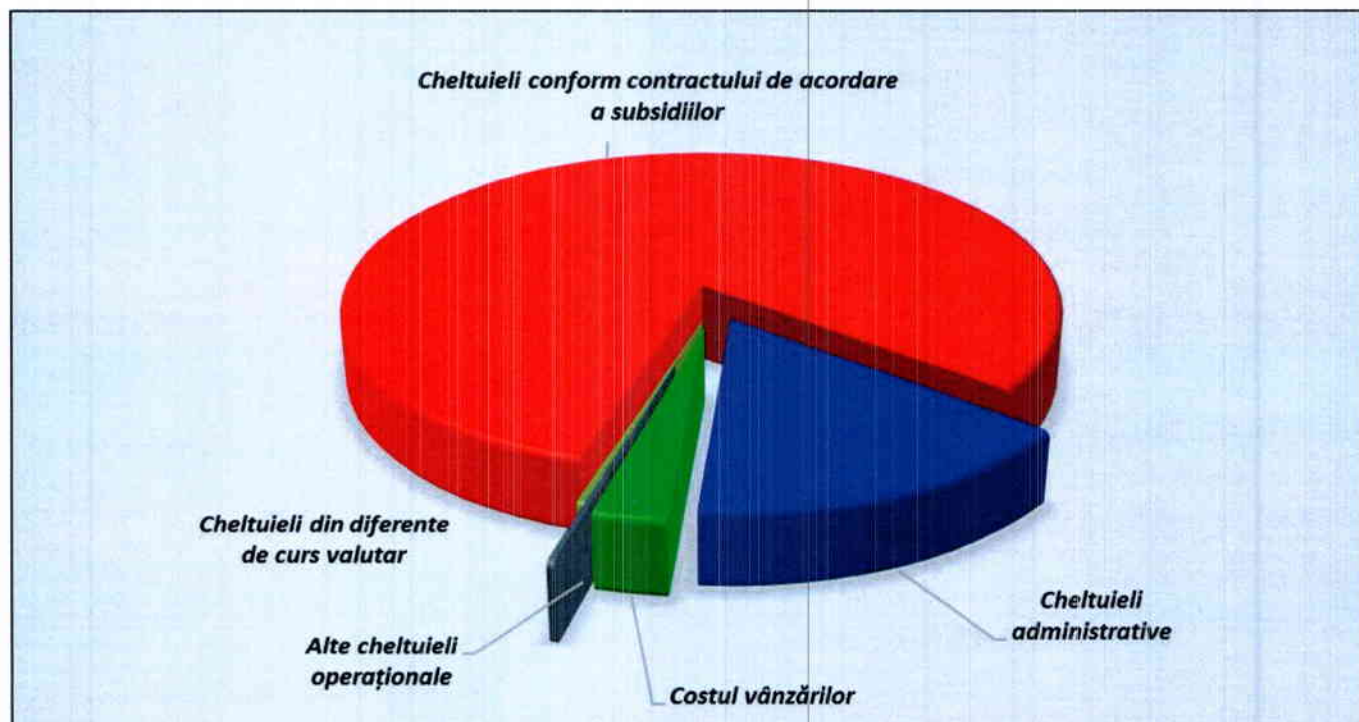
Structura venitului din vinzari pentru anul 2020

Cheltuielile totale pentru perioada de referinta, anul 2020, constituie **12 944,82** mii lei, inclusiv:

- **367,78** mii lei - *Costul vânzărilor*, sau 2,84 % din total cheltuieli;
- **2 045,01** mii lei - *Cheltuieli administrative*, sau 15,8% din total cheltuieli;
 - *1 693,7 mii lei CRARA (descifrare Anexa 1)*
 - *351,3 mii lei Acvagenresurse*
- **35,35** mii lei - *Alte cheltuieli operaționale*, sau 0,27% din total;
- **10 460,51** mii lei – *Cheltuieli din subvenții*, sau 80,8% față de total.
 - *9 116,1 mii lei CRARA*
 - *1 344,4 mii lei Acvagenresurse*
- **36,17** mii lei – *Cheltuieli din diferente de curs valutar*, sau 0.28%

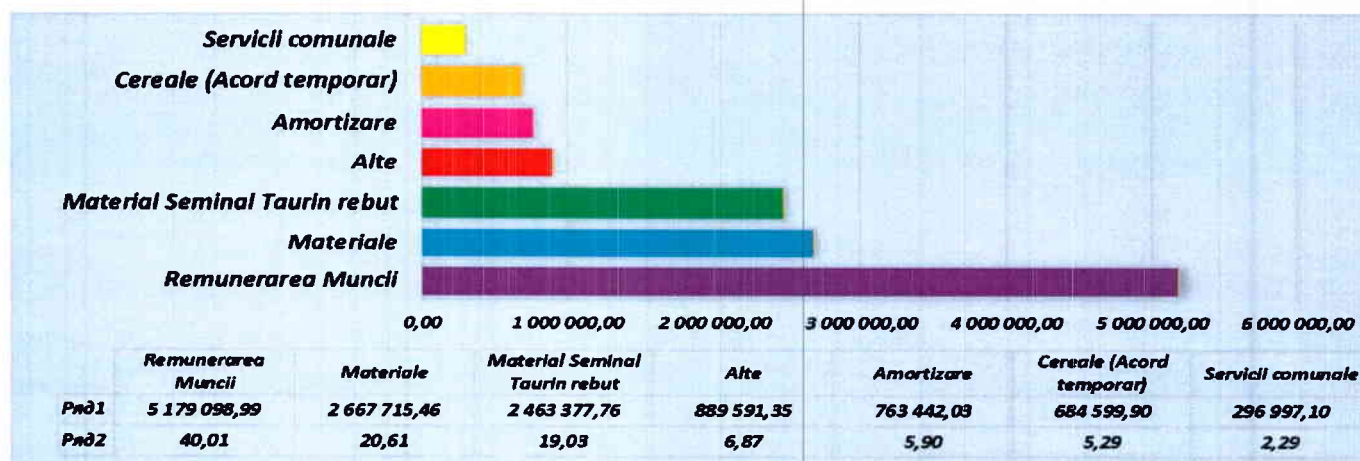
Structura cheltuielilor pentru anul 2020

Componenta cheltuielilor pe categorii

Nr. Or	Articole de cheltuieli	Suma, lei	Cota, %
1	Remunerarea Muncii	5 179 098,99	40,01
2	Materiale	2 667 715,46	20,61
3	Material Seminal Taurin rebut	2 463 377,76	19,03
4	Alte (reparatie curenta, deplasare, impozite, diferente de curs, commission bancar, etc.)	889 591,35	6,87
5	Amortizare	763 442,03	5,90
6	Cereale (Acord temporar)	684 599,90	5,29
7	Servicii comunale	296 997,10	2,29

Structura cheltuielilor grupate pe categorii anul 2020

Descifrarea consumurilor si cheltuielilor dupa natura si valoarea lor din total consumuri si cheltuieli pentru anul 2020

Nr. Or	Articole de cheltuieli	Suma, lei	Cota, %
1	Remunerarea Muncii	5 179 098,99	40,01
2	Remunerarea Muncii	4 233 560,40	32,70
3	Fond BASSO	760 724,40	5,88
4	Fond BAOAM	184 814,19	1,43
5	Material Seminal Taurin rebut	2 463 377,76	19,03
6	Azot Lichid	1 217 530,24	9,41
7	Amortizare	763 442,03	5,90
8	Cereale (Acord temporar)	684 599,90	5,29
9	Material Seminal Taurin	462 592,96	3,57
10	Combustibil	408 963,03	3,16
11	Reparatia Curenta	406 126,92	3,14
12	Costul vinzarilor	367 788,16	2,84
13	Alte	219 863,51	1,70
14	Desrvire auto, piese de schimb	151 498,43	1,17
15	Locatiune	99 098,00	0,77
16	Deplasare	75 293,26	0,58
17	Serv telecomunicatii	68 551,15	0,53
18	Manusi veterinare	59 342,64	0,46
19	Imozite	50 627,94	0,39
20	Energie Termica	44 239,49	0,34
21	Servicii Informationale	36 273,58	0,28
22	Cheltuieli din diferente de curs valutar	36 166,40	0,28
23	Creante cu termen de prescriptie expirat	35 351,82	0,27
24	Servicii bancare	29 619,98	0,23
25	Energie Electrica	21 213,98	0,16
26	Pipete	18 854,63	0,15
27	Editarea materialului informational	16 504,85	0,13
28	Training Profesional	14 444,00	0,11
29	Apa / Canalizare	8 766,27	0,07
30	Protectie Munca	5 592,67	0,04
	Total Cheltuieli	12 944 822,59	100,00

**3.2.Indicatori privind activitatea economico-financiară
pentru anul 2020 comparativ cu anul 2019**

Indicatorii		U/M	Anul		Devieri 2020 fata de 2019, %
			2019	2020	
1	Capitalul social	Mii lei	4 433.4	4 433.4	100%
2	Valoarea capitalului propriu	Mii lei	17 146.7	16 715.9	97.49%
3	Total activele imobilizate	Mii lei	6 449.7	7 693.1	119.28%
4	Valoarea de bilanț a mijloacelor fixe	Mii lei	4 974.8	5 025.2	101.01%
5	Venituri din vânzări	Mii lei	1 790.7	1 951.4	109.00%
6	Costul vânzărilor	Mii lei	318.3	367.8	115.55%
7	Profitul brut (+), pierderi(-)	Mii lei	1 472.4	1 583.6	107.55%
8	Profit net (+), pierderi(-)	Mii lei	499.5	276.6	55.37%
9	Defalcări din profitul net, cota statului	mii lei	249.75	-	-
10	Rata rentabilității vânzărilor (8/5)	%	27.9%	14.17%	50.8%
11	Rata rentabilității economice (8/3)	%	7.74%	3.59%	46.38%
12	Rata rentabilității financiare (8/2)	%	2.9%	1.65%	56.9%
13	Numărul mediu al angajaților	pers.	59	50	84.75%
14	Fondul de remunerare a muncii total	mii lei	3 921.8	4 233.6	107.95%
15	Salariul mediu lunar al unui lucrator	lei	6 589.7	7 056.0	107.07%
16	Venituri din vânzări care revine la angajat	mii lei	30.35	39.03	128.6%
17	Creanțe	mii lei	3 268.86	3 780.41	115.65%
18	Datorii curente din care:	mii lei	497.12	780.82	157.07%
	față de bugetul de stat	mii lei	87.72	106.35	121.24%
	privind asigurările sociale, medicale	mii lei	103.25	202.91	196.50%
	față de personal	mii lei	110.31	114.84	105.90%

Rezultatele economico-financiare a anului 2020 in comparatie cu 2019 sunt caracterizate de o tendinta pozitiva a activitatii la urmatoarele capitole:

1. majorarea profitului brut cu 7.5% sau 111.2 mii lei

2. obtinerea profitului net in marime de 276.6 mii lei, compus din:

- profitul net al CRARA - 436.88 mii lei,

- pierderea neta a filialei Acvagenresurs - 160.29 mii lei

3. majorarea activelor imobilizate cu 19.3% sau cu 1 243.4 mii lei, investitii realizate cu scopul dezvoltarii.

4. majorarea veniturilor din vinzari cu 9% sau 160.7 mii lei, rezultat obtinut in pofida faptului ca efectivul de vaci in 2020 a scazut cu 17295 capete fata de anul 2019, numarul de insamintari artificiale a scazut cu 4 682, iar intreprinderea a activat in conditiile starii de urgenta, cu respectarea tuturor masurilor aprobate.

5. majorarea fondului de remunerare a muncii cu 7.95%

6. majorarea salariului mediu cu 7.1%

3.3. Analiza pasivelor întreprinderii

Lei

Pasive	La situația		Devieri		Pondere %	
	31.12.2019	31.12.2020	Lei	%	31.12.2019	31.12.2020
TOTAL	19 220 479	19 146 866	-73 613	99,62	100	100
Capital propriu	17 146 735	16 715 882	-430 853	97,49	89,21	87,3
Datorii pe termen lung	1 594 552	1 650 166	55 614	103,49	8,3	8,62
Datorii curente	479 192	780 818	301 626	162,94	2,49	4,08

Modificarea neînsemnată a pasivelor cu 0.27% este influențată de:

- diminuarea capitalului propriu cu 430.8 mii lei, ca urmare a scăzut și ponderea din total pasive a capitalului propriu cu 2%.
- majorarea datoriilor pe termen lung cu 55.6 mii lei, care sunt compuse din:
 - 1 473.6 mii lei - valoarea a doua terenuri primite în gestiune economică.
 - 176.56 mii lei - venituri anticipate pe termen lung înregistrate în baza contractului de finanțare a proiectului de cercetare și inovare nr. 66PS din 03.01.2020 a filialei Acvagenresurs
- majorarea datoriilor curente cu 301.6 mii lei.
 - 165.1 mii lei majorarea datoriilor curente Acvagenresurs
 - 136.5 mii lei majorarea datoriilor curente CRARA

3.4. Analiza capitalului propriu pentru anul 2020

Lei

CAPITAL PROPRIU	Sold initial	Intrari	Iesiri	Sold final
Capital social	4 433 394			4 433 394
Capital de rezerva	665 009			665 009
Profit nerepartizat (pierdere neacoperita) al anilor precedenti	312 418		262 286	50 132
Profit net (pierdere neta) al perioadei de gestiune		276 589		276 589
Subvenții entitatilor cu proprietate publică	11 735 914	6 702 342	7 147 498	11 290 758
Total	17 146 734	10 517 725	7 409 784	16 715 882

Aportul Profitului net obținut pe parcursul anului 2020 a majorat valoarea Capitalului propriu cu 276.6 mii lei

Fata de începutul perioadei Capitalul propriu s-a diminuat cu 2.5%, din motivul:

- optimizarea cheltuielilor prin trecerea la pierderi a 3 421 358 doze material seminal congelat taurin, în valoare de 2 463,37 mii lei, conform Procesului-Verbal nr. 3/20 din 13.03.2020 și Actul de trecere la pierderi nr. 727 din 13.03.2020,.
- distribuirea defalcărilor din profitul net pentru anul 2019 și repartizarea cotei din profit net, stabilită în conformitate cu Ordinul Agenției Proprietății Publice nr. 46/1 din 23.06.2020 în valoare de 262.3 mii lei.

În anul de referință 2020 întreprinderea a contrasemnat următoarele contracte:

1. Cu MADRM Contract de acordare a subsidiilor nr. 36/00133 din 15 aprilie 2020 cu valoarea de 7 600.0 mii lei, din care au fost valorificate conform destinației 5 326.8 mii lei.
2. Cu APP Acord temporar din 26.11.2020 cu valoarea de 1 500 mii lei, din care au fost valorificate conform destinației 684.6 mii lei.
3. Contractul de finanțare a proiectului de cercetare și inovare nr. 66PS din 03.01.2020 a filialei Acvagenresurs în valoare de 1 400 mii lei, valorificate 100%.

3.5. Analiza datoriilor curente

Lei

Datorii	La situația		Devieri		Pondere 2019, %	Pondere 2020, %
	31 12 19	31 12 20	Lei	%		
TOTAL	479 192	780 818	301 626,0	162,94	100,00	100,00
Datorii comerciale	148 631	321 783	173 152,0	216,50	31,02	41,21
Avansuri primite	29 280	34 942	5 662,0	119,34	6,11	4,48
Decontări cu bugetul de stat	87 716	106 348	18 632,0	121,24	18,30	13,62
Asigurări sociale și medicale	103 250	202 909	99 659,0	196,52	21,55	25,99
Datorii față de personal	110 315	114 836	4 521,0	104,10	23,02	14,71

Nivelul de îndatorare pe termen scurt a crescut față de anul precedent cu 62.9% sau 301.6 mii lei. Datoriile comerciale s-au majorat cu 173.2 mii lei. 321.78 mii lei sunt compuse din datoriile filialei Acvagenresurs - 177.2 mii lei (inclusiv pentru locațiune), datoriile curente CRARA - 144.5 mii lei.

Datoriile față de asigurări sociale și medicale constituie 202.9 mii și se compun din impozitele calculate pentru luna decembrie 2020 ce au fost achitate în luna ianuarie 2021, respectiv după apartenență: filiala Acvagenresurs - 45.5 mii lei, CRARA - 157.4 mii lei.

Datoriile față de personal sunt calculele salariului pentru luna Decembrie 2020, ce au fost achitate în ianuarie 2021.

3.6. Analiza activelor întreprinderii la 31.12.2020

Lei

ACTIVE	31.12.2019	31.12.2020	Devieri 2020/2019		Pondere	
			Lei	%	31.12.2019	31.12.2020
Imobilizări necorporale	1 267	10 510	9 243	829,52	0,01	0,05
Imobilizări corporale	6 448 447	7 682 570	1 234 123	119,14	33,55	40,08
Imobilizări corporale în curs de execuție	0	1 183 741	1 183 741	0	0	6,18
Terenuri	1 473 614	1 473 614	0	100	7,67	7,69
Mijloace fixe	4 974 833	5 025 215	50 382	101,01	25,88	26,22
Stocuri	6 428 192	4 346 740	-2 081 452	67,62	33,44	22,68
Creante	3 268 863	3 780 413	511 550	115,65	17,01	19,72
Numerar	3 073 710	3 326 633	252 923	108,23	15,99	17,35
Total Active	19 220 479	19 146 866	-73 613	99,62	100	99,88

În anul 2020 a fost asigurată integritatea activelor, folosirea eficientă și dezvoltarea bunurilor întreprinderii. Astfel perioada de gestiune este caracterizată de modificarea structurii activelor, ca urmare a investițiilor efectuate în active imobilizate s-a majorat cota mijloacelor fixe în total active cu 6,5%, iar în rezultatul optimizării cheltuielilor, au fost diminuate stocurile cu 32,4% față de anul precedent, ce a generat modificarea ponderii stocurilor cu 11% în total active, contribuind la diminuarea cheltuielilor de întreținere a Băncii Genetice cu 175 mii lei în 2020.

În perioada de referință în scopul dotării cu utilaje și echipamente a Centrului genetic de colectare, testare, ambalare și distribuție a materialului seminal cu aplicarea înșămânțărilor artificiale la siune au fost efectuate investiții în mijloace fixe în valoare de 1 762.7 mii lei.

3.7.Structura mijloacelor fixe la data de 31.12.2020

Lei

Grupa mijloacelor fixe	Valoarea de intrare 31.12.2019	Valoarea de intrare 31.12.2020	Devieri 2020/2019	Amortizare acumulata la 31.12.2020	Valoarea de bilanț la 31.12.2020	Gradul de uzura, %
Cladiri	6 946 229	6 946 229	0	4 515 707	2 430 522	65,01
Constructii speciale	1 058 358	1 092 132	33 774	452 192	639 940	41,40
Masini și utilaje	9 198 272	9 327 787	129 515	7 495 548	1 832 239	80,36
Mijloace de transport	4 331 223	4 331 223	0	4 285 638	45 585	98,95
Alte mijloace fixe						
Acvagenresurse	140 884	173 656	32 772	96 727	76 929	55,70
TOTAL	21 674 966	21 871 027	196 061	16 845 812	5 025 215	77,02

Amortizarea financiara la întreprindere se calculeaza prin metoda liniara. La capitolul constructii speciale a fost capitalizata adaptarea încăperilor pentru sectia de colectare a materialului seminal in valoare de 33,7 mii lei. Nivelul inaintat de amortizare de 80.3% detin utilajele si echipamentele, astfel intreprinderea detine: - 54,35% mijloace fixe cu valoarea de intrare de 11 886,7 mii lei ce sunt amortizate integral, dar continua sa functioneze. Cladirile intreprinderii sunt amortizate cu 65%, din care motiv a fost necesar a initia procedura de reparatia curenta a Blocului administrativ Maximovca, care partial a fost executata in anul 2020 in valoare de 406.1 mii lei, si va continua in anul 2021. In perioada de referinta au fost casate mijloce fixe amortizate si deteriorate cu valoarea de intrare echivalenta valorii de amortizare in suma de 523.6 mii lei, ca urmare au fost contabilizate venituri (materiale) din iesirea activelor in suma de 6,8 mii lei

3.8.Structura stocurilor de materiale

Lei

Elemente stoc	un. mas	Sold 01.01.2020		Intrari		Iesiri		Sold 31.12.2020	
		Cant	Suma	Cant	Suma	Cant	Suma	Cant	Suma
Material seminal	doza	6 439 884	5 157 168	5 375	394 530	3 511 607	2 925 970	2 933 652	2 625 727
Citrat Natriu	fiola	72 784	221 000	70 200	199 368	64 389	193 591	78 595	226 777
Manusi veterinare	buc	42 619	49 975	123 600	153 500	83 648	108 521	82 571	94 955
Pipete granule	buc	76 720	95 518	70 000	83 417	66 400	81 437	80 320	97 498
Pipete paiete 0,25	buc	16 372	18 046	50 000	49 167	18 310	19 178	48 012	47 979
Pipete paiete 0,5	buc	326 530	88 165	0	0	3 613	976	322 967	87 245
Azot lichid	t	34	215 236	180	1 125 000	198	1 240 361	16	99 875
Canistre	buc	10 343	91 018	0	0	1 808	15 910	8 535	75 108
Combustibil,alte lichide	l	235	7 284	32 134	411 293	32 169	412 920	201	5 657
Piese de schimb	buc	25	4 382	298	24 082	211	24 640	112	3 824
Anvelope, acumulatori	buc	127	63 122	42	33 088	16	18 229	153	77 981
Alte materiale	x	x	71 008	x	819 260	x	781 460	x	108 209
Alte consumabile	x	x	145 924	x	91 004	x	1 668	x	235 860
OMVSD	x	x	99 442	x	169 785	x	10 923	x	187 422
Materiale de constructie	x	x	6 753	x	128 713	x	93 965	x	41 501
Alte stocuri Acvagenresurs	x	x	1 479	x	340 058	x	283 161	x	58 376
Total	x	x	6 335 520	x	4 022 265	x	6 212 910	x	4 073 994

Stocurile iesite se evaluiaza la valoarea contabila care se determina prin aplicarea metodei costului mediu ponderat.

3.9. Analiza creantelor

Lei

Creanțe	La situația		Devieri 2020/2019	
	31.12.2019	31.12.2020	Lei	%
TOTAL	3 268 863	3 780 413	511 550	115,65
Creanțe comerciale curente	98 803	157 254	58 451	159,16
Alte creanțe	33 811	21 515	-12 296	63,63
Creanțe ale bugetului	3 027 964	3 561 109	533 145	116,61
Creanțe ale personalului	108 285	40 535	-67 750	37,43

Nivelul creantelor pe termen scurt s-a majorat cu 15.6%, fata de anul 2019 si este compus in cea mai mare parte din creanțe privind TVA, care s-a marit cu 620.2 mii lei.

3.10. Structura personalului întreprinderii

Pentru anul 2020 numărul mediu scriptic al personalului a constituit 50 persoane, inclusiv personal de execuție 45 persoane sau la nivel de 88.1 % din total, 14 persoane angajați a filialei Acvagenresurs.

Componenta numerică de resurse umane pentru perioada raportată este expusă în următorul mod: *a vedea tabelul de mai jos.*

Denumire subdiviziune	Unit.	Pondere din total personal, %	Specific subdiviziune
Administrația	5	10%	Gestionarea activităților de domeniu: management, personal, secretariat, jurisprudență, protecție și securitate a muncii
Secția contabilitate și economie	2	4%	Organizarea, monitorizarea și coordonarea activității economico-financiară a Întreprinderii, conform legislației și actelor normative de domeniu
Filiala Acvagenresurs	12	24%	Cercetarea și dezvoltarea în domeniul acvaculturii și resurselor genetice acvatice, ghidarea activității crescătorilor de pești și a fermelor piscicole de prasila
Direcția de ameliorarea și reproducția animalelor	20	40%	Organizarea, coordonarea și monitorizarea activității:
inclusiv: Secția reproducere animalelor	5	10%	- băncii genetice - de evidență zootehnică, bonitarea animalelor
Secția ameliorarea și bonitarea animalelor	15	30%	- de evidență zootehnică, bonitarea animalelor
Secția dezvoltarea infrastructurii	11	22%	Coordonarea activității auto parcului, deservirea tehnică, aprovizionarea tehnico-materială și asigurarea pazei Întreprinderii
Total unități	50	100%	X

IV. DESCRIEREA PRINCIPALELOR RISCURI ȘI INCERTITUDINI CU CARE SE CONFRUNTĂ ÎNTREPRINDEREA

Principalele obstacole la realizarea sarcinilor pentru anul 2021 sunt:

- dependentă financiară de subsidiile acordate pentru anul 2021;
- reținerea transferurilor de subsidii;
- micșorarea șeptelului de taurine la nivel de țară;
- lipsa proiectelor și programelor de dezvoltare a fermelor de taurine în RM.
- preț mic de achiziție a laptelui de la producători;
- exodul forței de muncă calificate;
- utilizarea la înșămânțare a taurilor neautorizați;
- nivelul avansat de uzură a mijloacelor de transport a întreprinderii;

V. PERSPECTIVELE DE DEZVOLTARE PENTRU ANUL 2021

Actualmente sectorul zootehnic funcționează pe principiile economiei de piață, care înaintea cerințe noi privind calitatea și costul producției, unde scopul activității fiind maximizarea profitului. Acest lucru implică desfășurarea activității de ameliorare genetică a animalelor care contribuie nemijlocit la sporirea cantității și calității producției, la maximizarea profitului și nu în ultimul rând la asigurarea securității alimentare a populației cu produse animaliere autohtone. În acest sens, la finele anului 2021 Întreprinderea își propune realizarea următoarelor obiective:

- 1) Realizarea vânzărilor totale în valoare de 2 818 mii lei;
- 2) Organizarea și implementarea înșămânțărilor artificiale la 65 250 taurine;
- 3) Obținerea ponderii înșămânțărilor artificiale de 76 %, în raport cu efectivul total;
- 4) Conlucrarea, perfecționarea serviciilor, organizarea și coordonarea activității celor 555 oficii de înșămânțare artificială a taurinelor;
- 5) Procurarea din import a 22 de vieri de rasă pură și hibrizi pentru îmbunătățirea fondului genetic autohton;
- 6) Monitorizarea activității fermelor de prasila, acordarea asistenței tehnologice la efectuarea evidenței zootehnice și bonitarea animalelor;
- 7) Pastrare și menținerea fondului genetic taurin – 3 mil doze de material seminal congelat de tauri ce aparțin la 8 rase și 20 linii și grupe genealogice.
- 8) Procurarea din import a 6 mii doze de material seminal de taur pentru îmbunătățirea fondului genetic autohton;
- 9) Optimizarea rețelei de distribuție și înșămânțare artificială a taurinelor prin deschiderea a 20 oficii locale noi de înșămânțări artificiale.
- 10) Promovarea activității de creare a fermelor zootehnice în extravilan;
- 11) Instruirea profesională a angajaților și operatorilor înșămânțători;
- 12) Promovarea tehnologiilor avansate la creșterea, reproducția și exploatarea animalelor

- 13) Proiectarea, elaborarea si dezvoltarea sistemului informațional al întreprinderii, inclusiv a paginii Web.
- 14) Reparația curentă a blocului administrativ-Banca Genetica;
- 15) Elaborarea si implementarea planului de rotație a liniilor de tauri, al căror material seminal congelat va fi folosit în rețeaua de reproducție a taurinelor;
- 16) Participarea la atestarea de stat a fermelor zootehnice de prășila (ovine, albine, suine, taurine, etc.)
- 17) Organizarea punctelor mobile de insamintare artificiala in fiecare r-n.
- 18) Organizarea activitatii de colectare si distribuire a materialului seminal suin;
- 19) Finalizarea implimentrii Proiectului național de Crearea a Centrului genetic (colectare, testare, ambalare și distribuire a materialului seminal) cu aplicarea însămânțărilor artificiale la siune în R. Moldova

Toate aceste realizări vor contribui la creșterea eficienței economice si a rentabilității financiare, asigurând majorarea valorii patrimoniului public și dezvoltarea continua a întreprinderii de stat.

Conducerea Întreprinderii de Stat "Centrul Republican pentru Ameliorarea și Reproducția Animalelor", în numele Administratorului – Vasile HAREA, poartă răspundere pentru veridicitatea datelor prezentate în DAREA DE SEAMA cu privire la rezultatele activității economico-financiare a întreprinderii pentru anul 2020.

Administrator

Contabil – șef

Vasile HAREA

Tatiana LEVIȚCHI